

OD DRŽITELE NED KELLY AWARD
ZA NEJLEPŠÍ KRIMI THRILLER ROKU

PETER
TEMPLE
TEMNÝ
PŘÍLIV

„Temple je génius.“
THE TIMES

THRILLER S JACKEM IRISHEM

TEMNÝ PŘÍLIV

**KNIHY PETERA TEMPLA
V NAKLADATELSTVÍ MYSTERY PRESS**

Jack Irish

Staré dluhy
Temný příliv

Připravujeme

Mrtvý bod
Bílý pes

TEMNÝ PŘÍLIV

PETER
TEMPLE

Přeložil Robert Čapek

MYSTERY PRESS

2021

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha ani žádná její část nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Poprvé publikováno v Austrálii nakladatelstvím Bantam Books v roce 1999, podruhé v roce 2004 nakladatelstvím The Text Publishing Company.

Copyright © Peter Temple, 1999

Translation © Robert Čapek, 2021

Cover © Jan Matoška, 2021

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2021

ISBN 978-80-7588-286-8 (pdf)

*Pro Anitu, Nicholase a Louise.
Za shovívavost, naději a víru.*

Byl pozdní podzim, do větrných ulic přšely žluté listy dubů a jilmů, a já jsem se účastnil pohřbu George Armita. Nebyla to žádná velká událost. Skoro všichni, kteří George znali, už byli mrtví. A většina z nich byla mrtvá proto, že je právě George nechal zabít.

Seděl jsem se svým občasným zaměstnavatelem ve starém Studebakeru Lark kousek od kostela. Když vyšli ven první smuteční hosté – většinou muži v černých oblecích –, Cyril Wootton řekl: „Ode dne, kdy jsem nasedl na letadlo, které nás dopravilo z Vietnamu domů, jsem nezažil větší úlevu. Stejně ale nebudou klidně spát, dokud země na jeho hrobě nesedesedne. Můžete mi říct, proč tady vlastně jsme?“

„Váš člověk má u Armitů nasekané velké dluhy,“ řekl jsem.

„Jak jste to zjistil?“

„Na to by přišel každý. Stačí, když se člověk týden brodí v bahně, a hned má jasno. George ho měl rád. Jinak by už byl mrtvý.“

Z kostela vyšli dva mohutní chlapi se zažloutlou pokožkou, černými vlasy a kníry, následovaní dvěma ženami.

„Tohle jsou synové, Con a Malý George Armitovi,“ řekl jsem. „Conova manželka je ta hubená.“

„No,“ poznamenal Wootton, „ta druhá vypadá, jako by v obchodě ukradla dva melouny a zkoušela je pronést pod šaty.“

Con a Malý George se postavili do jedné řady vedle manželek. Con položil pravou ruku na vyhublé rameno své ženy. Levá ruka

mu pomalu sklouzla níž a nakonec v dlani sevřel pravou pěstí zadku bratrovy manželky.

„Zdrceni žalem,“ poznamenal jsem.

„Čistý reflex,“ řekl Wootton. „Armitovi jedou v ovocnářství už léta.“

„A tady je George.“

Rakev vypadala jako naleštěný černý kámen a dokonale se hodila k pohřebnímu mercedesu. Neslo ji šest mladých, zdravě opálených mužů přibližně stejné výšky a podobně tlustých krků. Klidně to mohla být posádka veslařského člunu.

„Vidím, že spoléhají na služby profesionálů až do konce,“ řekl Wootton.

Když uložili George na místo v pohřebním voze, začali se smuteční hosté rozcházet k autům.

„Nedá se říct, že by to byl kdovíjaký úspěch, stará vojno,“ poznamenal Wootton. „Přivezl jste mě sem v tom svém starém okopaném traktoru, a nic z toho nemáme.“

„Tony určitě přijde vyjádřit soustrast,“ řekl jsem. „Armitovi na soustrast hodně dají. Když nebude tady, tak má ten parchant poslední šanci políbit bratrům zadek na hřbitově.“

„Platím vám za to, že utrácíte svůj čas,“ řekl Wootton. „Kdo ale zaplatí za můj čas?“

„Věřte mi, že kdybych to mohl udělat bez vás, udělal bych to.“

Zpoza rohu se vynořil kněz v malém Saabu Turbo a pneumatiky s potěšením zapištěly. Když projížděl okolo, s nezájmem se na nás zadíval. S bledou tváří, cigaretou v koutku úst a s mobilním telefonem u ucha vypadal spíš jako majitel nočního klubu.

Nastartoval jsem studebaker a otočil se do protisměru. Projeli jsme kolem bloku, podíval jsem se doprava a zahlédl jsem auto. Auto z půjčovny. Na první křižovatce jsem to vzal doleva, pak znovu doleva a zaparkoval jsem za kostelem.

„Půjdu se trochu pomodlit,“ řekl jsem a otevřel dvířka. „Sledujte zadní vchod.“

„To jste řekl jako rozený důstojník,“ poznamenal Wootton.

„Pořád vám to leze na nervy, co, desátníku?“

„Seržante,“ opravil mě.

Znali jsme se s Woottonem od války ve Vietnamu. Sloužil ve skladě a víc zboží ukradl, než vydal.

Kostelní dveře byly otevřené. Krev mučedníků uvnitř stékala z oken vyložených barevným sklem a slévala se v růžových kalužích na podlaze. Ve vzduchu se vznášela vůně kadidla, zatuchlé vody z váz a leštidla na mosaz.

Nejdřív jsem si ho nevšiml. Na druhé straně kostela stála řada sloupů a on seděl přímo před předposledním po pravé straně: muž, který vypadal zhruba na čtyřicet let, nakrátko ostříhané světlé vlasy a malé záhyby opáleného tuku nad límcem košile.

Přešel jsem k němu a zastavil se za ním. „Buď zdrav, Tony,“ řekl jsem.

Tony Ulasewicz se na mě ani nepodíval a mlčel.

„Nechává tě pozdravovat Brendan,“ řekl jsem.

Ticho.

„Víš, který Brendan? Brendan O’Grady. Ten z předměstí. Ze školy. Na svatbě ti byl za svědka. Tvůj kamarád. Tenhle Brendan.“

Tony si nahlas odfrkl. „Co chceš?“ trhl levým zápěstím a podíval se na hodinky. Na velké černé potápěčské hodinky.

„Já? Já nechci nic. Ale Brendan, ten by byl rád, kdybys řekl jeho právníkovi, kde přesně jsi byl jedenáctého února ve 23:26.“

Tony se na mě podíval a pokrčil rameny. Nad levým obočím měl malou jizvu, takže to vypadalo, jako by se mu pod pokožkou schovával červ. „Vůbec nevím, o čem mluvíš.“

„Ty dvě šlapky, Tony,“ řekl jsem. „Sylvia a Carlette? Byli jste v tom nóbl hotelu v Marysville. Ty a Brendan a Jim Beam a holky.“

Povídali jste si, četli jste si časopisy. A právě v té chvíli někdo zastřelil Franka Zakiu. Na příjezdové cestě k jeho domu v Camberwellu. Dvaadvacítkou. Mnoha výstřely.“

„O tomhle nic nevím,“ řekl Tony a vstal z kostelní lavice. „Musím už jít.“

Položil jsem mu ruku na rameno, na hodně silné rameno. Vze-
přel se, já přitlačil a on se zase posadil.

„Tony,“ řekl jsem, „Brendan si od soudu odnese pořádný rane-
nec. Frankova manželka při identifikaci nezapochybovala ani na
vteřinku. Zná ho. Byl u nich doma o tři dny dřív a hádal se
s Frankem. Brendan samozřejmě tvrdí, že on Franka zastřelit ne-
mohl, protože v té době byl s tebou a se dvěma profesionálkami
v Marysville. Ale ty jsi zmizel, holky zmizely a v hotelu si nikdo
nepamatuje, jestli jste na tom pokoji byli ty a Brendan, nebo pa-
pež s Elvisem. Policiajti navíc našli v Brendanově kanceláři tu
dvaadvacítku. A Brendan má barvitější minulost než Phar Lap.“

Tonyho brada se pozvolna pohybovala dolů, aby se spojila
s klíční kostí.

„Brendan jde ke dnu, Tony,“ řekl jsem. „A chlapi v kriminále
už se na něho moc těší. Trest smrti by pro něho byla větší milost.
Možná i příjemnější.“

Tonymu klesla ramena. Zlomil se v pase tak, až se nakonec če-
lem opřel o dřevo lavice před místem, kde seděl.

„Já nemůžu,“ řekl slabě. „Kurva, nemůžu.“

„Proč? Je to přece tvůj kamarád.“

„Nadělal si spoustu nepřátel a ti teď po něm jdou. Jsou v tom
velké prachy, tři sta tisíc, možná tři sta padesát, tak nějak. Chtějí
ho dostat za každou cenu.“

„Co Frankova manželka? A ta identifikace?“

„Sračky. Ta svině chtěla mít Franka z krku. Je v tom sama až po
uši.“

„Jak to?“

„Zasraná láska. Zasraná čistá láska. Měla bokem chlapa, jeho brácha Brenovi dlužil. Takhle se zbavili Franka a ona shrábne Frankovy peníze. Pak je tady těch osmdesát papírů, které jeho brácha dlužil Brenovi. Frank mu je schovával. Ty taky zůstanou tý megeře. A pak Brena zavřou do kriminálu, brána se zaklapne, příběh skončí a všichni budou šťastní.“

„A ty?“

Tony se na mě podíval a znovu potáhl nosem.

„Já zůstanu naživu,“ řekl. „Já budu, kurva, žít.“

„Věděl jsi, že to má Frank koupit?“

Zavrtěl divoce hlavou. „Ani náhodou.“

Stáhl jsem ruku z jeho ramene. „Brendan řekl: ‚Vyříd Tonymu, že jsem pořád jeho parťák. Víím, že je na tom špatně. Měl mi o tom říct. Vyříd mu, že když teď udělá správnou věc, tak na všechno zapomenu. Postarám se o něho.‘“

Tony si povzdechl. Byl to zoufalý, dlouhý povzdech. „Bren je hodně nebezpečný chlap,“ řekl.

Ticho. Světlo pod okny s barevným sklem pomalu pohasínalo, stíny se prodlužovaly a z pískovcového dláždění kostelní podlahy stoupal chlad, jaký ucítíte jen v kostele.

„Říkal taky, že ví, jak do celé věc zapadají Armitovi. Vyrovná to s nimi a oni tě nechají být.“

Tony se pokusil zasmát, a místo toho se rozkašlal.

„Jéžiši,“ řekl, když kašel ustal. „Zasrané cigarety. Má Bren vůbec zasraný ponětí o tom, kolik ho bude stát, aby mi Armitovi přestali jít po krku?“

„Sto šedesát.“

Tony prudce otočil hlavu a zvedl obočí. „On to ví?“

Přikývl jsem.

Se zasyčením vtáhl vzduch skrz zuby. „Odkud to sebral?“

„Řekl jsem mu to já osobně.“

Chvilí si mě prohlížel. „No,“ pravil nakonec, „netuším, kde jsi k tomu číslu přišel ty. To je ale fuk. I kdyby Brenovi nepřišli tu Frankovu vraždu, tak to stejně neskončí.“

„Bren to ví,“ odpověděl jsem. „Říká, že tyhle lidi zvládne. Taky ti mám vzkázat, že zná ještě pořád dost takových, kteří mu dluží laskavost. Pokud jsem to pochopil správně, tak se o tom zmínil hlavně pro případ, kdybys měl pocit, že si pravdu o tom, kde byl, necháš pro sebe.“

Tonyho najednou ze všeho nejvíc zajímal hřbet jeho pihovaté pravé ruky. Po chvilce se zeptal: „Jak jsi věděl, že budu zrovna tady?“

„To není zase tak důležitá otázka,“ odpověděl jsem. „Otázka, kterou si chceš položit, Tony, zní takhle: Povede se mi v životě líp, když budu mít vyrovnané účty s Armitovými a budu mít na své straně Brena, nebo když jim budu dlužit sto šedesát tisíc a Bren po mně půjde?“

Podíval se na mě. Některé části jeho tváře se pohnuly, některé prsty se pohnuly.

„Seru na to,“ řekl. „Ať už to vezmeš z jakékoli strany, jsem kurva. Řekni Brenovi, že vím, že jsem kurva. Znáám ho od doby, kdy nám bylo osm. Jeho máma mi dělala svačiny do školy. Je to můj kámoš. A já jsem kurva. Tak jo. Co má člověk udělat, když je kurva?“

„Ten chlap, který se stará o Brendanovy věci, stojí venku. A potřebujeme ty šlapky.“

Tony vstal, protáhl si ramena a promnul si čelist. Vykročili jsme spolu uličkou mezi lavicemi k východu.

„Přijely sem jenom na tu jednu noc,“ řekl. „Pracovaly pro Gold Coast. Jedna byla bývalá baletka, jmenovala se Sylvia. Moc vyrostla. Už sis to někdy rozdával s baletkou?“

„Pokud už jsem na to nezapomněl, tak ne.“

„Na to bys nezapomněl. Nikdy v životě. Stačilo by, aby ses podíval na vlastního pindoura, a vzpomněl by sis.“

Když nás zahlédl Wootton, vystoupil z auta.

„Tony, tohle je člověk, kterého si Bren najal,“ řekl jsem, když se k nám přiblížil.

Potřásl si rukama.

„Tony nám s potěšením potvrdí, že Brendan byl toho večera někde úplně jinde,“ řekl jsem Woottonovi. „A taky vám prozradí, kde najdete baletku, která moc vyrostla a rozhodla se, že své umělecké já vyjádří jinými než tanečními způsoby.“

„Moc vyrostla?“ opáčil Wootton. „Pro mě neexistuje žádná baletka, která by moc vyrostla. Tony, Jack půjde s tebou a ukáže ti, kde mám kancelář. Určitě to spolu dokážeme vyřešit.“

Tony se na mě podíval. „Armitovi,“ řekl. „Ty musíme vyřešit nejdřív.“

„Budou chtít hotovost,“ řekl jsem Woottonovi.

„Kolik to dělá?“

„Sto šedesát,“ odpověděl Tony.

Wootton hvízdal. „Pěkná palba,“ řekl. „Na kolik se dají usmlouvat?“

„Na sto šedesát,“ odpověděl Tony bez zaváhání.

„Takhle tvrdě hrají?“ Wootton se zamračil.

„Takhle tvrdě hrají.“

Wootton se šel na chvilku projít pod nedaleký strom a zamýšleně přitom pokyvoval hlavou jako člověk, který slyší hudbu určenou jen pro něj. Když se vrátil, zašklebil se a natáhl tlustou pravou ruku.

„Abychom si rozuměli, Tony, tohle jsou peníze, které dlužíš Armitovým. Jakmile jim je zaplatíme, nebudou mít nic proti tomu, abys učinil výpověď, která Brendana zachrání?“

Tony přikývl a olízl si rty. „Malý George byl u toho, když jsem mluvil s Georgem,“ řekl. „Tony,“ řekl mi, „můžeš mi zaplatit, co mi dlužíš, nebo tě můžu zabít, nebo budeš do prdele dělat, cokoliv ti řeknu, dokud z tebe ty peníze nedostanu.“

Wootton se pořád mračil. „A dokážeš nám dodat ty dámy?“

„Jo. Myslím, že jo.“

„Znamená to ano?“

„Ano,“ přikývl Tony.

Wootton se obrátil ke mně a naolejované vlasy se mu v ubývající světlo zaleskly.

„Takže Armitovi,“ řekl.

„Ne na hřbitově,“ odpověděl jsem. „Mám svou úroveň.“

„Jakmile zahází George hlinou,“ přikývl Wootton. „Vezmeme si Cona stranou. Člověk, který zmáčkne své švagrové zadek na pohřbu vlastního otce, musí rozumět významu slova naléhavý. Klidně jim zaplatíme plnou cenu, ale začneme na osmdesáti. Půlku hned zítra, půlku po tom, co dostaneme ty šlapky na záznam.“

Čekal na mě přede dveřmi kanceláře: vyhublý chlápek s dozadu sčesanými stříbrnými vlasy a s dlouhou tváří, po které všechny vrásky putovaly směrem dolů. U nohou měl položenou odřenou koženou aktovku a většina jeho váhy se opírala o hliníkovou hůl s velkým gumovým násadcem. Okraj šedého kabátu mu omotával kolem nohou podzimní vítr, plný drsných a ostrých příslibů zimy.

„Hledáte mě?“ zeptal jsem se.

Jasnýma modrýma očima si mě důkladně prohlédl.

„Jack Irish,“ řekl. Nebyla to otázka.

Přikývl jsem.

Odfrkl si. „Nemáš úřední hodiny?“

„Měl jsem něco naléhavého,“ odvětil jsem. „Příště si dám na dveře ceduli.“

Jeho oči mě pořád sledovaly a byl v nich pohled hledače talentů. Mírně zklamaného hledače talentů.

„Jako bys tátovi z oka vypadl,“ poznamenal. „Vysoký jako on. A ten obličej. Bill byl ale trochu tvrdší.“

Podíval jsem se na sebe, a popravdě řečeno jsem z toho zhodnocení radost neměl.

„No,“ řekl jsem, „jsem o trochu starší, než byl on.“

Muž se nad tím zamyslel. „I tak,“ podotkl. „Trochu rozměklý.“

Nenapadla mě žádná odpověď, kterou bych jeho tvrzení dokázal vyvrátit.

Přehmátl na rukojeti hole a podal mi pravačku. Byla to velká ruka s naběhlými klouby.

„Des Connors,“ řekl. „Znával jsem tě, když jsi ležel v kolíbce. Nikdy jsem nezjistil, co se potom s Billovou rodinou vlastně stalo. Nedávno mě napadlo, že potřebuju právníka, podíval jsem se do telefonního seznamu, a vidím v něm Johna Irishe.“

Potřásli jsme si rukou. Síla jeho stisku věkem nijak neochabla. Odemkl jsem dveře, uvedl ho dál a on se posadil. Položil si aktovku na klín a rozhlédl se po stříděmě zařízené místnosti.

„Jak se ti vede?“ zeptal se. „Máma je ještě pořád zdravá?“

„Umřela.“

„To se stává,“ potřásl Des hlavou. „Škoda. Byla krásná. Neuvěřitelně. Pamatuju si, když ji Bill poprvé zahlédl. Pracovali jsme tenkrát těsně po válce na hotelu poblíž Melbournské univerzity a stáli jsme na lešení. Byl to první týden fotbalové sezóny a bylo horko. V té roční době dokáže být pořádné horko. To se ví, dokáže být i pěkná zima. To je fuk, najednou vidíme partu holek, mohly být tak tři nebo čtyři, bohaté holky, moc hezké. Ne jako holky, se kterýma jsme chodili tancovat, to ti tedy povím. Přišly a posadily se na kousek trávy poblíž nás, takže jsme na ně viděli, když jsme stáli tam nahoře s těmi zatracenými kusy kamene. Uvědom si, že jsem byl tenkrát čerstvě zpátky z války, ženatý muž, vůbec mě nezajímaly.“

„Nezajímaly,“ řekl jsem. „O tom nepochybuju.“

„Někdy se prostě podíváš, ne? Jenom podíváš. Na tom přece není nic špatného, ne?“

„Vůbec nic na tom není,“ ujistil jsem ho.

„Není. Řeknu ti, že každý normální chlap se musel za tvou mámou ohlídnout, jestli to tak můžu říct. Byla to krasavice, vlasy

jako z mědi.“ V očích se mu objevil nepřítomný pohled. „Tenkrát se do domů dávalo daleko víc mědi. Mědi a olova. Tyhle věci vydrží zatracenou věčnost, víš. Živly si na ně nepřijdou. Všechno je dneska mizerné. Všude cpou ty zatracené plasty.“

„Takže takhle se potkal s mou matkou?“

„Bill byl osobnost, to si uvědom. Jasně, vystudoval. Chytrý jako opice. Mohlo z něho být cokoli. Třeba i doktor, klidně. A měl taky smysl pro humor – někdy dokázal udělat takové vtipy, že jsme smíchy z toho zatraceného lešení skoro padali.“

„A co se stalo pak?“ zeptal jsem se.

O tomhle mi nikdy nikdo nevyprávěl. Matka si se mnou o otci nepovídala. Jediní lidé, kteří mi kdy o něm něco řekli, byli staří fanoušci Fitzroyského fotbalového klubu, a ti mě pokládali za slepou uličku evoluce rodu Irishů.

„Co se stalo pak?“ zeptal se. „Aha... Bill se na ty holky podíval, nasadil vážný hlas a řekl: ‚Tak, děvčata, přečtěte nám zpočinným dělníkům něco pěkného.‘ A ta holka, totiž tvoje máma, ani nemrkla, ani se mu nevysmála, jen otevřela knížku a nahlas z ní přečetla básničku. Tohle Bill nečekal. Jen tam stál a koukal. Nepamatuji si z toho ani slovo, ale znělo to hezky.“ Des se odmlčel a párkrát zamrkal. „Stejně už je to dávno.“

„Pokračujte. Přečetla mu básničku. A co pak?“

„Nic,“ řekl. „Zatleskali jsme jí, holky se začaly stydět a odešly. Tenkrát se ještě holky z univerzity s dělníky ze staveb nezahazovaly. A když jsme šli ten den z práce, celí zaprášení a zpotení, tak jsme tvou mámu potkali na ulici samotnou. Bill měl vždycky hubu prořízlou, takže jí řekl: ‚Přijdete se zítra podívat na fotbal, slečno?‘ A ona na to: ‚A na co bych se tam dívala?‘ A on říká: ‚Na to, jak to Fitzroy nandá Melbourne.‘ Ona na to: ‚Dejte mi k tomu jeden dobrý důvod.‘ Bill se zamyslel a odpověděl jí: ‚Já hraju za Fitzroy.‘ ‚To jste mě nepřesvědčil,‘ řekla mu a odešla.“

Nandali jsme jim to, byl to jeden z těch dobrých Billových zápasů. Když se vraceli do kabin, stál jsem na tribuně a řval jako ostatní, a zničehonic se Bill odtrhl od ostatních a šel stranou od brány k šatnám. A kdo tam stál hned za plotem?“

„Moje matka.“

„Přesně tak,“ přikývl. „O šest měsíců později se vzali. Počítám, že tohle jsi všechno slyšel nejmíň stokrát.“

„Ne,“ řekl jsem. „Neslyšel jsem to ani jednou.“

„No,“ odrl si Des, „takhle to bylo. A teď proč jsem tady: Přišel jsem kvůli závěti. Jedna sousedka přes ulici mi řekla, že mám sepsat závět. Děláš závěti?“

„Dokážu ji napsat.“

„Kolik taková závět stojí?“

„Ty se píšou zadarmo.“

„Jak zadarmo? Co je dneska na světě zadarmo?“

„Závěti. Poslední věc, kterou dostanete zadarmo.“

Des se ušklíbl. „Nestojím o žádnou charitu,“ prohlásil. „Klidně za to zaplatím.“

„To není žádná charita. Spousta právníků vám udělá závět zadarmo. Přijdou si na své peníze, když umřete, až budou uzavírat pozůstalost.“

„Jasně,“ řekl zamyšleně. „Počkej. Jak dostanou z mrtvých lidí peníze?“

„Z mrtvých lidí ne. Z těch, kterým něco odkázali. Ti jim zaplatí.“

„To je chytré,“ přikývl. „Potřebuju závět.“

Zapsal jsem si podrobnosti. Bylo to docela jednoduché: žádné dřívější závěti neexistovaly a všechno chtěl odkázat někomu, kdo se jmenoval Dorothea Joyce Skinnerová.

„Žádné děti?“ zeptal jsem se.

„Je tu Gary.“

„Jediný potomek?“

Des se opřel v křesle a promnul si čelist. „První kluk nám umřel. Něco s mozkiem, trvalo to jen pár hodin. Nikdo s tím nic nemohl dělat. Stejně si myslím, že kdybychom o tom věděli dřív, tak mohlo všechno dopadnout jinak. Moje žena si to s sebou vzala do hrobu. Pak přišel Gary, a můžu ti říct, že to byl trochu šok. Tenkrát už mi bylo přes čtyřicet. Bylo by mu o patnáct méně než bratrovi. Nevím, jestli... tak jako tak je Gary mizera. Chytrý, ale mizera. Tu chytrost pobral ze ženiny strany, s Connory to nemá nic společného. Celý Keegan. Dvě švagrové byly učitelky. Švagr sloužil na lodích P&O jako důstojník. Nikdy jsem toho malého smrada neměl rád. Živil se tím celou dobu.“ Des se poškrábal na bradě pravou rukou. „Vždycky mi hrozně lezl na nervy.“

„Takže Garyho nechcete zahrnout do závěti?“

„Ne.“

„Budete potřebovat vykonavatele,“ řekl jsem. „Někoho, komu věříte a kdo se v době, až tady nebudete, postará o její naplnění. Předpokládám, že Gary mezi takové lidi nepatří.“

„Na tom ani smrt nic nezmění,“ zavrčel.

„Někdo jiný, komu důvěřujete?“

Zamyslel se. „Všichni jsou mrtví,“ řekl pak. „Všichni, kterým jsem věřil. Co ty? Počítám, že Billyho klukovi bych věřit mohl?“

„To byste sice mohl, ale nejspíš mě přežijete. Co hodláte odkázovat? Dům?“

„Je to sice stará díra, ale nějakou cenu pořád ještě má. Drží ho pohromadě komín, který má společný s druhou půlkou, ale kdyby se celý dvojdoměk prodal, klidně by mohl vynést odhadem sto padesát tisíc.“ Na okamžik se odmlčel a vrásky mezi jeho obočím se prohloubily. „Ale moje žena stejně odkázala dům Garymu. Vy právníci vybíráte i dluhy?“

„Některé ano.“

Des na chvílku sklopil oči k rukám složeným na aktovce. Bříškem levého palce přitom přejížděl po kloubech pravé ruky.

„Gary má šedesát tisíc, které mi patří,“ řekl pak. „Odkázala mi je sestra. Z prodeje jejího majetku. Ten zmetek přišel za mnou, poprvé po tolika letech, přišel za mnou a vymámil je ze mě. Musel jsem upadnout na hlavu. Jen abys věděl, měl jsem nějakou příšernou chřipku, připadalo mi, že umírám, a nedokázal jsem pořádně myslet. Takhle mi to udělal už po miliontém. Teda ne mně, ale celé rodině. Kdysi vlastní matku umluvil k tomu, aby mu půjčila peníze, které zdědila po babičce Keeganové. Myslím, že to bylo asi šest tisíc. Pro nás to byla spousta peněz. A byly fuč.“

„A vy jste mu půjčil šedesát tisíc dolarů?“

„Tří týdny, tak mi to říkal, a dostanu nazpátek dvojnásobek, zaručeně. A když mi řekl, že z peněz po babičce vydělal dvacet tisíc, tak mu bylo jasné, že mě má zaseknutého. Nejspíš má na tahání peněz z lidí talent.“

„Co s nimi vlastně chtěl udělat?“

„Akcie. Prý strašně rychle letí nahoru. Nějaký jeho kamarád to dostal v poště.“

„Máte na to smlouvu?“

„Cože?“

„Když někomu půjčujete peníze, tak si na to sepíšete smlouvu. Stojí v ní, o kolik peněz šlo, kdy je má zaplatit a takové věci.“

Zavrtěl hlavou. „Napsal jsem mu šek.“

„Desi, řekněte mi jedno. Jak se člověk, který očividně nemá o vlastním synovi nejlepší mínění, rozhodne, že mu dá jenom tak na dobré slovo šedesát tisíc?“

Pročlsl si prsty vlasy. Byly to jemné vlasy a prsty, nateklé jako listy pouštní rostliny, jimi lehce projely.

„Ten den mi bylo tak mizerně, že bych tomu sráči dal cokoli, jen abych se ho zbavil.“

„Kdy se to stalo?“

„Přede dvěma měsíci,“ odpověděl. „Od té doby má ten zmetek zapnutý záznamník.“

„Třeba zapomněl nebo odjel na dovolenou.“

Des si odfrkl. „Zapomněl na to, že mi dluží šedesát tisíc? To je kravina. Ten parchant se přede mnou schovává.“

„Udělejme si v tom jasno. Gary vlastní dům, ve kterém bydlíte?“

„Žena ho odkázala Garymu, ale já myslel, že tam budu moct žít, dokud... však víte. Teď ale přišel nějaký chlap z banky. Tvrdil, že si Gary vzal na ten dům další půjčku. Osmdesát tisíc dolarů. A že už celých šest měsíců nezaplatil jedinou splátku. Takže ten dům budou muset prodat. Tvrdil, že jim Gary řekl: ‚Jen do toho, udavte se.‘“

Hvízdl jsem. „Desi, jak to vlastně vaše žena v závěti vyřešila?“ zeptal jsem se. „Měla vám odkázat dům na dožití a sepsat to tak, aby po vaší smrti přešel na Garyho. Ona to takhle nenechala napsat?“

Zavrtěl hlavou. „Odkázala dům Garymu.“

„Kdo sepisoval s vaší ženou závět?“

„Byl to chlap, kterého za ní poslal Gary. Jeho známý právník. Zašel za ní do nemocnice a řekl jí, jak to má napsat.“

Zavřel jsem oči a řekl jsem: „Ale do háje.“

Když jsem je zase otevřel, díval se na mě Des ustaraně.

„Je ti dobře?“ zeptal se.

„Co dělá Gary za práci?“

„Nemám ponětí,“ pokrčil rameny. „Býval policajt. To mu ale dlouho nevydrželo. On tvrdil, že dal výpověď. Já si myslím, že ho vykopli. Pak si našel místo u přepravní firmy. Pak už nevím. Pořídil si jedno z těch německých aut, co stojí víc než dům. Dokonce se nastěhoval do bytu v zatraceném Tooraku, představ si to, mám jeho adresu. A dostal jsem od něho dokonce i zatracené klíče.“

„Jak to?“

„Dal mi je v den, kdy mi přišel vymluvit díru do hlavy s tou půjčkou. To bylo pořád táto tohle a táto támhleto. Táto, můžu si u tebe nechat náhradní klíče, kdybych náhodou ztratil ty svoje?“

„Tohle bylo ještě předtím, než se u vás zastavil ten člověk z banky?“

„Jo, to bylo předtím. Nemyslíš si přece, že bych tomu sráči cpal peníze, kdybych věděl, že zastaví dům, který mu odkázala vlastní máma?“

Neřekl jsem na to nic. Des znovu sklopil oči ke svým rukám. Něco po mně chtěl. A já chtěl něco udělat pro něho.

„Mohl bych mu napsat dopis,“ nadhodil jsem. „Právnícký dopis. Napsal bych mu v něm, ať ty peníze vrátí, nebo uvidí.“

„A co uvidí?“

„Uvidí, že zahájíme řízení kvůli navrácení dluhu.“

„Bylo by to k něčemu?“

Poškrábal jsem se na hlavě. Nesvědilo mě tam. Byl to evoluční pozůstatek tělesného vyjádření vlastních pochyb.

„To záleží...“, řekl jsem. „Na některé lidi to zabere.“

„Na Garyho určitě ne,“ odvětil Des se skálopevným přesvědčením. „Ten má koule z mosazi.“

„No,“ podotkl jsem, „jinak toho o moc víc udělat nedokážu.“

Ticho. Des měl zase ve tváři ten svůj zklamaný pohled.

Nakonec řekl: „Nejlepší by bylo, kdyby se někdo zašel podívat do toho bytu a zjistil, jestli tam vůbec ještě je. To bych alespoň udělal já, kdybych mohl.“

„Můžeme tam přece zajet spolu,“ řekl jsem.

„Ty a já?“

„Můžu vás tam zavézt.“

„Ne,“ zavrtěl Des hlavou. „Tohle není tvůj problém. Sepiš mi tu závěť a budeme hotoví.“ Ani na okamžik ze mě nespustil oči.

„Zavezu vás tam rád,“ odpověděl jsem. „Cestou mi alespoň můžete vyprávět o tátovi.“

Rozzářil se. „Bill Irish,“ řekl. „O tom bych ti mohl vyprávět celé dny.“

„Takže v úterý,“ přikývl jsem. „Zhruba v deset dopoledne. Dejte mi adresu. Přijedu vás vyzvednout.“

„Jacku,“ ozvalo se na záznamníku. „Zavolej mi. Nikdy mi sám nezavolaš, ty spratku.“

Nezavola jsem jí. Jakýkoli telefonní hovor s mou sestrou Rosou trvá nejméně hodinu a půl, a mě z fitzroyských kaňonů vábilo pivo. A byl jsem ještě pořád unavený a zesláblý po dvou týdnech strávených hledáním svědků, kteří by mohli dodat alibi Brendanovi O'Gradymu, klientovi Cyrila Woottona.

Jenže.

Díky nekonečným dnům brouzdání v toxické pustině života Tonyho Ulasewicze alespoň nemusel Brendan sedět ve vězení za zločiny, které – na rozdíl od jiných – nespáchal.

Spravedlnost pro Brendana.

Jenže. Opravdu by Brendan ještě svobodně dýchal, kdyby na světě panovala dokonalá spravedlnost?

Rozhodně ne. V takovém světě by ho totiž nejdřív nahého vytáhli z jeho kulaté vodní postele, podrobili ho rituálnímu ponížení a pak hlavou napřed hodili do jámy obývané hladovými hyenami. Že je to příliš kruté? A jakou máte představu o spravedlnosti vy? Jistě, Brendan se dokáže změnit. Když se mu dá trocha času, tak se dokáže změnit ve zhruba kilo a půl hnojiva na růže, několik kostí a trochu krve.

V podobně mírumilovném rozpoložení jsem přešel padesát kroků úzkou uličkou, která mířila na Smith Street v Collingwoodu do Taubovy truhlářské dílny.

Otevřel jsem odřené dveře a chvíli jsem zůstal bez pohybu stát. Obklopila mě vůně dílny: dřevěné piliny, lněný olej, Charlieho kubánské doutníky, káva. Charlie byl v prostorné zadní části a otevíral a zase zavíral panelová dvířka úzké skříňky z palisandru. Závěsy, dvířka, zásuvky. Charlie udělal buď dokonalý spoj, nebo raději nic.

Koutkem oka mě zahlédl přicházet.

„Hle,“ řekl, aniž by se na mě podíval, „zde je ten muž, který se brodí spodinou společnosti. Muž, který láme srdce svým rodičům. Koně a zločinci. To je jeho život.“

„Na lámání srdce mým rodičům už je pozdě,“ řekl jsem. „A zločinci někdy sedí i na koních. Ta dvířka pasují.“

Charlie zavřel dvířka skříňky, pootevřel je na pár centimetrů a zase zavřel.

„Starý muž,“ poznamenal pak, „by měl odejít na odpočinek. Ale ne, on raději pokračuje dál a snaží se učit někoho, kdo odejít nehodlá, jednoho dotěrného mladíka. Jak takový mladík starému muži poděkuje?“

Přešel jsem kolem něho, abych se na skříňku podíval zezadu. Zadní části vzešlé z dílny Charlieho Tauba, kterou nejspíš uvidí jako jediní lidé na světě stěhováci, byla věnována stejná péče, jakou ti nejlepší houslaři dávají spodní desce svého nástroje.

„Budu hádat,“ řekl jsem. „Nic, že?“

„Ti, kteří neslyší hlas svého svědomí,“ prohlásil Charlie, „jsou skutečně hlui. Karl Bernsdorf. Ten to řekl. Skvělý muž.“

„Toho cituju celé dny,“ řekl jsem. „Možná by mohli pro postižené lidi jako já vycvičit nějakého psa na hlídání svědomí. Když bych jenom pomyslel na to, že bych se zachoval špatně, tak by mě štouchl čumákem do nohy.“

Charlie si pobaveně odfrkl. „Štouchl? Mohl by ti ji pomočit. Mohl by ti ji klidně ukousnout až nahoře nad kolenem, a ty by sis toho stejně nevšiml.“

Obešel jsem skříňku, abych si obdivně prohlédl její přední stranu.

„Takže jsem ti hodně chyběl, co?“

Další odfrknutí. „Co mi chybí, je někdo, kdo dokáže dotáhnout do konce ty malé úkoly, které mu dávám. Jako třeba vyrobit stolek. Pro člověka, který je zvyklý pracovat, je to se vším všudy práce na jeden den.“

„Udělám to zítra,“ odpověděl jsem. „Jako by už to bylo hotové. A teď je čas vyrazit na pivo.“

Než jsem dostal Charlieho ven ze dveří, uběhlo dalších deset minut. Tenhle člověk prostě nedokázal zakončit pracovní den jinak než tím, že se šoural po dílně a prohlížel si rozdělanou práci, dotýkal se jí a hrál si s ní. Kdybych to nechal na něm, tak by mu to zabralo půl hodiny pomalého přecházení, mumlání a pohvizdování.

Venku už se ve špinavém vzduchu vznášela zima a chlad ještě přiosťoval pach uhlovodíků. Vykročili jsme k hospodě U Pruského prince. Charlie mi cestou vyprávěl o svých posledních úspěších v bowlingu.

„Mládež,“ řekl. „Vylosovali jsme si, že budeme hrát proti těmhle *junge*. Mysleli si, že proti nim hraje pár starých prdůlů, takže to mají v kapse. Freddie Chan se domníval, že nemáme šanci, tak jsem mu řekl: ‚Freddie, prosím tě, co můžou tahle děcka doopravdy umět? Nic, to ti říkám.‘ Nevěřil mi. Hm. A potom ten malý tlustoch a ten další, který pracuje v lékárně. Pan Pilulka. Hodili to přímo do žlábků. Chápeš?“

„Dokonale.“

Právě jsme procházeli kolem staré továrny na čatní. Na chodníku před ní stálo zaparkované žluté porsche a obrovský truck s náhonem na všechna čtyři kola. V otevřeném vchodu kousek od vozů spolu mluvili dva muži – jeden z nich měl vyholenou hlavu,

druhý dlouhé vlasy stažené do koňského ohonu. Člověk vyložené cítil sladký, octový pach dávno odvezených sudů s čatní.

„Těm čurákům se tohle industriální prostředí líbí,“ říkal vlasatý holohlavému právě ve chvíli, kdy jsme procházeli kolem nich. „Hodíš tam trochu barvy, opravíš odpady a trubky můžeš nechat, kde jsou.“

„Kde jsem to skončil?“ řekl Charlie. „Bylo to těsné jako dýha, pod kterou se nedokážeš dostat. Tak jsem to ukončil, a tím skončili i tihle mladí chytráci. Freddie tomu vůbec nedokázal uvěřit. Říkal mi: ‚Charlie, ty jsi prostě mistr.‘“

„Zkušenosti jsou prostě k nezaplacení,“ řekl jsem. „A ta děcka, kolik jim tak plus mínus bylo?“

Charlie pokrčil rameny a mávl velkou rukou. „Šedesát, pětadesát, zhruba tak nějak.“

„Děcka,“ řekl jsem. „Měla by si založit vlastní mládežnickou ligu.“

Hospoda tepala svým obvyklým životem v době největší špičky. Výčepní Stan stál na konci nálevního pultu a četl si knížku s názvem *Desperado: Tajemství úspěchu nových lupičů v drobném podnikání*. U pultu posedávali členové toho, čemu Charlie říkal fitzroyský dorost: Wilbur Ong, Norm O’Neill a Eric Tanner – všechno muži, kteří se holili už tehdy, když Fitzroy v roce 1944 vyhrál ve finále ligy – a vzpomínali na dávné fotbalové křivdy. U vedlejšího stolu se Wally Pollard, řidič tramvaje v důchodu, bavil o bowlingu s mužem, který se jmenoval Alec Leach. U stolu vzadu v koutě seděli další tři chlápci a studovali dostihové stránky *Herald Sun*. Pod oknem se dvě nakrátko ostříhané ženy po třicítce s vážnými pohledy probíraly něčím, co vypadalo jako korektury telefonních seznamů.

Charlie se ode mě odpojil, aby se přidal k diskusi o bowlingu. Já se posadil vedle Wilbura Onga.

„Zatracená ostuda to byla,“ řekl Norm O’Neill s nosem pod čepicí se štítkem zvednutým vysoko k trámům ve stropě. „Hniloba se zažrala pěkně hluboko a pak už se to vezlo až do konce. Ještě roky poté jsme od těch parchantů nedostali žádnou šanci.“

Eric Tanner si všiml, že jsem dorazil.

„Jacku,“ zavolal. „Už jsi někdy slyšel o tom skandálu v devětačtyřicátém?“

„Nevzpomínám si,“ zavrtěl jsem hlavou.

„Měli jsme tři góly náskok a do konce zbývalo pět minut. Dvě slečinky od Tygrů se dostaly před Billa. Vyskočil do vzduchu, rozumíš, byl to pořádný skok. Bill dokázal pořádně skákat, ne sice nejlíp z celé ligy, ale uměl to dobře. Na tuhle partu mrzáků to rozhodně stačilo. Zkrátka je ve vzduchu, natahuje se po balónu, a tihle troubové se kolem něho motají. Nakonec to skončilo tak, že do sebe čistě náhodou narazili hlavami. Vyložená náhoda. Jeden odkulhal, ale ten druhý začal hrát jako na divadle, spadl na zem a museli ho odnést. Crebbin, tak se jmenoval. Rozhodčí dal Tygrům volný kop. Pár našich mládenců se kolem něho seběhlo a řeklo mu svoje, ale nepomohlo to a rozhodčí volný kop neodvolal.“

„První ze tří,“ řekl Ong.

„První ze tří v řadě těsně za sebou,“ prohlásil Eric. „Stačilo, aby se Roy těch slečinek dotkl, a Tygři dostali volný kop. Nakonec o jeden bod vyhráli.“

„Hned další týden –,“ nadechl se Norm O’Neill.

„Dneska tu historku vyprávím já,“ skočil mu do řeči Eric. „Hned další týden ten divadelní herec Crebbin – ten, co dostal štouchanec do hlavy a složil se – jde a ožení se. Podle fotky v novinách to byla docela hezká holka. A kdo si myslíš, že stojí vedle ní u oltáře a odevzdává ji ženichovi?“

„Že by její otec?“ nadhodil jsem.

„Její zatracenej otec. A víš, kdo byl ten její zatracenej otec?“

„To nemyslíš vážně!“

„Smrtelně vážně. Rozhodčí, který připískával Tygrům, jí dal ten zápas jako svatební dar. Jak se ti to zamlouvá?“

„Ani trochu,“ odpověděl jsem. „Ani náhodou.“

Stan odložil knížku, přešel ke mně a cestou se prsty škrábal ve zbývajících vlasech, které mu ještě na hlavě zbývaly.

„Dlouho ses neukázal,“ řekl.

„Práce nepočká,“ odpověděl jsem. „Musel jsem zachránit člověka před šokujícím nedostatkem spravedlnosti.“

„To jsi nemusel jezdit daleko. Mohl jsi zachránit člověka před šokující zatracenou nespravedlností rovnou tady,“ poznamenal Stan. „Ty přece děláš staroušovi právníka, tak mu řekni, ať tuhle díru prodá a zachrání mě před tím, abych promrhal život posloucháním starých prdůlů, jak se baví o mrtvých fotbalistech.“

Stanův otec Morris vlastnil celou budovu, ve které se nacházela hospoda, a ve věku osmdesáti sedmi let rozhodně neuvažoval o tom, že by se jí zbavil.

„Najdi mi pořádného kupce, a já začnu přemýšlet o tom, jak by se to dalo zařídit,“ řekl jsem a objednal rundu pív.

Stan stál chvíli u výčepu a čepoval piva, aniž by se na ně podíval, a nakonec zvýšeným hlasem řekl: „Když už mluvíme o mrtvých fotbalistech, tak tu byl dneska chlap, který chce koupit všechny fotky, co jsou na stěnách.“

Hovor ztichl.

„Fotky?“ zeptal se Wilbur Ong. „Jaké fotky?“

Stan se hřbetem tlusté ruky rozmáchl po okolních stěnách.

„Tyhle fotky,“ řekl. „Všechnu tu veteš.“

„Říkáš chlap,“ poznamenal Norm O’Neill chladným hlasem.

„Co to bylo za chlapa?“

Stan postavil sklenici na výčepní pult a přešel si rukama po zástěře na bříše.

„Docela sympatický chlap. Pěkně oblečený. Sako a šedé flanelky.“

„Co to bylo za chlapa?“ zopakoval Norm hlasem, který by ochladil i poušť.

Stan načepoval poslední pivo s obřadnou péčí, zvedl sklenici a důkladně zkontroloval pěnu.

„Chlap z Brisbane Lions,“ řekl pak. „Říkal, že by ty fotky vypadaly daleko líp v Brisbane v klubovně Lions, kterou tam mají. Je to prý velká, luxusní klubovna. Koberce. Mají tam prý i zeď slávy. Přímo v bistro.“

„V čem že to?“ zeptal se Eric Tanner.

Stan smutně potřásl hlavou. „To je italské slovo, které používáme my lidé v pohostinském oboru, Eriku,“ odpověděl.

V tichu, které se v místnosti rozhostilo, člověk mohl slyšet provoz na Smith Street a to, jak si povídají dvě ženy, právě procházející kolem hospody.

Rozhlédl jsem se po stěnách kolem sebe. Části, které se daly zahlédnout mezi starými fotografiemi, už stovka let v zakouřeném prostředí dávno zabarvila do odstínu dlouho odstátého černého čaje. Fotografie zaznamenávaly podoby hřiště Fitzroyského fotbalového klubu a jeho hráčů až do přelomu devatenáctého a dvacátého století. Cestou na toalety, které se nacházely za dveřmi označenými PÁNOVÉ, jsem se často zastavoval, abych se podíval na svého otce, vysokého a černovlasého Billa Irishe, jenž za Fitzroy hrával koncem čtyřicátých let. O kousek dál byl na stěně i můj dědeček. Ten hrál tři sezóny za hlavní tým, než si při zápase proti Collingwoodu zlomil nadvakrát ruku. Vybledlé fotky jeho týmu visely poblíž terče na šipky.

„Zeď slávy Lions,“ ozval se Eric Tanner s hlavou nakloněnou a očima sevřenýma do úzkých škvírek. „Co by to mohlo být za Lions?“

„Podle toho, jak to říkal on,“ odpověděl Stan, „se Fitzroyský fotbalový klub přesunul do Brisbane, takže by se fotky logicky měly přestěhovat za ním.“

Špendlík by nepropadl.

Nos Norma O’Neilla se pomalu zvětšoval, až byl daleko výraznější než jakýkoli jiný rys jeho široké tváře a jako by začal existovat sám o sobě. Celý Norm se proměnil v nos s brýlemi, k němuž byl připevněný zbytek jeho těla. Odkášlal si.

„Stanley,“ řekl. „Stanley, tobě jedna věc prostě nedochází.“ Mluvil pomalu a jasně, nakloněný dopředu s rukama opřenýma o nálevní pult. „Fitzroyský fotbalový klub není v Brisbane, Stanley. Fitzroyský fotbalový klub nikdy nemůže být v Brisbane. Do Brisbane totiž nikdo Lvy odstěhovat nemůže. A víš, proč, Stanley? Protože Fitzroyský fotbalový klub může být jedině ve Fitzroyi.“ Norm se na okamžik odmlčel a rozhlédl se po místnosti. Pak pokračoval: „Samozřejmě si to zatracené Brisbane může našít na dres lva, ale to neznamená, že se Lvi přesunuli do té zatracené smradlavé díry v tropech. Lvi jsou tady, přímo v téhle zatracené hospodě. A ty je nemůžeš prodat, protože ti nepatří. Co myslíš, dokážeš to pochopit?“

Ticho zhoustlo a všechny oči se upíraly na Stana.

Stan zvedl pивní sklenici a prohlížel si ji proti světlu.

„Ať je to tak, nebo tak,“ řekl potom, „nabídli mi velice dobrou cenu. Nikdy by mě nenapadlo, že by staré fotky mohly mít takovou hodnotu.“

„Zeptal ses Morrise, jak se na to dívá on?“ nadhodil Wilbur Ong.

„Já se nikoho na nic ptát nemusím,“ odpověděl Stan. „Já to tady vedu. On se vyhřívá na sluníčku v Queenslandu se všemi těmi vykopávkami, kterým ještě zůstalo dost rozumu na to, aby tam odjely. V téhle hospodě platí moje slovo.“

„Pamatuju si doby, kdy jsi byl vysoký sotva jako dvě cihly, na kterých stojí nočník,“ řekl Wilbur. „Máma ti tenkrát ušila malý dres Lions.“

„Hodně jsem o tom přemýšlel,“ řekl Stan zasněně. „Zítra tomu chlapovi odpovím.“

Norm, Wilbur a Eric vstali ze židlí, aniž by se jeden na druhého podívali. Charlie se také postavil vedle židle. Unaveně jsem vstal i já a nasadil jsem výhrůžný pohled.

„A jak, Stanley?“ zeptal se Norm. „A teď chci, aby sis tu odpověď pořádně promyslel – jaká bude?“

Na dlouhou chvíli se rozhostilo ticho jako před bouří. Stan se na nás s lehkým úsměvem na tváři postupně podíval, odložil sklenici na pult, obrátil se a vykročil zpátky ke knížce.

„Opravdu jsem o tom přemýšlel dlouho,“ prohodil cestou přes rameno.

Zvedl knihu a podíval se na nás, jak stojíme u nálevního pultu. Čekali jsme.

„Předpokládám, že mu řeknu, ať táhne do hajzlu,“ řekl Stan. Všichni jsme se zase posadili a vrátili se k pivu.

Přesně o půl sedmé zatroubil venku na ulici klakson. Tříkrát. Rozloučil jsem se a vyšel s Charliem ze dveří. Přímo před námi stálo u chodníku auto jeho vnučky Augustine. Naklonila se a otevřela dvířka spolujezdce.

„Jak si odborová organizace zasloužila takovou krásnou ženu?“ zeptal jsem se.

Gus platila v odborech za stoupající hvězdu. Vypadala jako Lauren Bacallová s mozkem génia a pohled na někoho takového musel rozhodně zahřát u srdce každého zasloužilého dělníka.

„Jak si Taubova truhlářská dílna zasloužila toho nejsympatičtějšího muže, který kdy dokázal spojit dva kusy dřeva?“ zeptala se Gus.

„V obou případech ke svému štěstí přišli náhodou,“ řekl jsem.
„Ale my si štěstí zasloužíme. Otázka je: Zasloužíme si společné štěstí?“

„Poslyš,“ ozval se Charlie, který se v autě mezitím přetahoval s pásem. „Ta knihovna v Kooyongu. Nezapomeň na ni.“

„Myslel jsem, že sis ji vymyslel.“

„Vymýšlejí si jedině lidi, kteří se živí hledáním kriminálnků,“ odsekl. „Včera ta manželka volala. Muž ji nakonec opustil. Ale ona knihovnu chce. Příští týden si to zajedeme změřit.“

„Musím dokončit pár stolů. Přesněji řečeno stolků. Pro člověka, který je zvyklý pracovat, je to se vším všudy práce na jeden den. Mně to bude trvat o trochu déle.“

„Příští týden.“

„Odvez ho pryč, Gus,“ řekl jsem. „Zničil náš okamžik souznění.“

„To je takový dar,“ odpověděla. „Máme ho v rodině všichni.“

Cestou domů jsem se stavil v čínské restauraci na St. George's Road, abych si domů odnesl něco k večeři. To už mě dobrá nálada přešla. Znají mě tam. Nemusím si objednávat. Jakmile jsem vešel, zavolal na mě Lester: „Kolik?“ Až donedávna byla má odpověď vždycky: „Dvě.“ Poslední dobou se ale omezila na: „Jedno.“

Otevřel jsem dveře svého bytu a znechuceně se rozhlédl. Jen nepatrně přebudovaná stáj, kde žiju, byla studená, neuklizená a špinavá, otlučená kožená sedačka se topila pod novinami, knihami a kusy oblečení, které jsem na ni dočasně uložil.

Když žijete sami, je páteční večer ta druhá nejhorší věc na světě. Na celé čáře vyhrává sobotní večer. V neděli večer si myslíte, že už si na to všechno začínáte zvykat, a dá se to snést.

Odpověď na otázku, co s tím, spočívá v aktivním přístupu. Rozsvítil jsem světlo, zkontroloval záznamník, zapnul topení, vyšel ven, donesl dřevo a zapálil jsem oheň v krbu.

Když jsem při hledání červeného vína procházel nevybalené bedny, narazil jsem na poslední lahev Maglieri '89. Ta pocházela z neotevřeného kartonu postaveného necelé dva metry od výbušného zařízení, které téměř úplně vymazalo ze světa první patro mého předchozího bydliště ve staré obuvnické továrně v severním Fitzroyi. Jedenáct lahví se při výbuchu změnilo na střepy, které odletěly až deset metrů daleko, a všechno kolem pokryla temně rudá záplava. První lidé, kteří dorazili na místo, si mysleli,

že je to krev – a bylo jí dost pro dva lidi. Jedna lahev však neuvěřitelným řízením osudu přežila jen s drobnou oděrkou na etiketě. Vzpomínka na konec jedné etapy mého života.

Jelikož na mém záznamníku chyběla jakákoli zpráva od Lindy, bylo jasné, že se ke konci chýlí i další jeho etapa.

Tohle nebyla pro maglieri správná chvíle. To víno si zasloužilo, aby je někdo vypil na oslavu. Možná na oslavu začátku něčeho nového. Momentálně jsem se pohyboval na samém konci něčeho starého. Hluboko ve skřínce jsem našel lahev Penfolds 128. To by tak odpovídalo. Strčil jsem do CD přehrávače Charlieho Parkera.

Doma. To slovo něco znamená, když musíte při vnitrostátních letech sedět v turistické třídě, když trčíte hodiny v malých autech z půjčovny nebo spíte v hotelových pokojích s papírovými stěnami vystříkanými chemikáliemi, jež mají skryt pach jiných chemikálií.

Shodil jsem věci z křesla a posadil se před krb, abych se najedl – právě včas na předpověď počasí. Odříkával ji člověk, který chtěl působit jako chytrý a vtipný hlasatel, což rozhodně není vhodná volba pro někoho, kdo není zábavný, ani co by se za nehet vešlo. Musel jsem ale uznat, že ho všechno to bezcílné máchání ukazovátkem, zatímco četl z elektronické nápovědy názvy míst a teploty, evidentně baví. Mohl by to dělat každý idiot, a tenhle idiot to očividně i dělal, což byla dokonalá ukázka toho, jak do sebe zapadají intelektuální schopnosti a povolání.

Právě jsem chtěl zavolat sestře, když mi zavolala ona.

„Je to Jack?“ zeptala se. „Opravdu jsem se spojila s živým Jackem Irishem? Je to on? Vážně? Ne, nic mi neříkej. Asi samým štěstím omdlím.“ Na okamžik se odmlčela. „Copak pro tebe vlastní krev nic neznamená?“

„Kus pořádné svíčkové pro mě něco znamená,“ odpověděl jsem. „Ta za to stojí.“

„Nepoužívej slovo ‚stojí‘,“ řekla. „O věcech, které pořádně stojí, se mi už někdy i zdá. Většinou totiž potkávám věci, které pořádně visí. Výhra pro mě je, když něco stojí aspoň nakřivo.“

„Území mimořádných měkkoušů. Možná se nacházíš v podezřelé oblasti scvrklých genitálií. A určitě za to může nějaký paprsek z vesmíru. Mimoszemšťané si připravují místo pro přistání na planetě Zemi. Nejdřív bohatým chlapům zmenší pindoury a pak –“

„A pak pošlou mimozemské úderné jednotky: humanoidy vybavené jako plnokrevní hřebci, a na ty se budou bohaté ženy vrhat v zástupech. Když už mluvíme o bohatých ženách, jak se má Linda?“

Tohle nebyla otázka, na kterou bych chtěl odpovídat. Sklouzl jsem níž do křesla, natáhl jsem pravou nohu a posunul poleno blíž ke středu ohniště. „Tohle není otázka, na kterou bych chtěl odpovídat,“ řekl jsem.

„A stejně jsi na ni odpověděl. Jedna moje známá ji viděla na nějakém televizním dýchánku s Rodem Pringlem.“

Rod Pringle byl nejnovější vycházející hvězda zpravodajství jedné komerční televize.

„Jenom pracovní věci.“

„Políbil ji na ucho.“

„V televizi takhle věci dělají. Políbí ti ucho, políbí ti zadek, políbí ti cokoli. Na ničem z toho nezáleží. Stejně jako na velikosti.“ Napil jsem se červeného vína. Připadalo mi, že trochu zksylo.

„Jacku? Jsi tam?“

„Ano.“

„Promiň. Neměla jsem ti o tom říkat.“ Odmlka. „Poslyš, naražila jsem na zajímavou nabídku. Madam Corniche.“

„Prosím tě,“ zasténal jsem, „jenom žádné seance, proboha. Jenom žádné potlačované vzpomínky před svědky.“

„Kraniální masáž. Věděl jsi, že se dají kosti v tvé lebce přesouvat?“

„Roso,“ řekl jsem, „kdyby pánbůh chtěl, abychom cizím lidem platili za to, že nám budou přesouvat kosti v lebce, tak by nám nedal bar hotelu *Royal* ve Footscrayi. Nezájdeme někam? Co třeba na oběd?“

„Ty mě zveš na jídlo? Na jídlo, které zaplatíš? S takovou mě za chvíli začneš představovat svým přátelům. Přátelům mužského pohlaví.“

„Neznám žádné muže, s nimiž bych chtěl být v příbuzenském vztahu skrze pohlaví,“ odpověděl jsem.

„S tím si nedělej starosti. Budu raději, když mě bude s muži seznamovat vězeňský dozorce z Pentridge. Nebo kam vlastně dneska strkají kriminálníky. Ať už se to jmenuje třeba Ústav pro společenské styky Lingalonga, s ručením omezeným.“

„To ale budou pořád ti samí lidé, které znám,“ namítl jsem. „Bývalí klienti.“

„Tohle je na právnících nejlegračnejší,“ řekla Rosa. „Ti opravdu vážení, které znám, žádné *bývalé* klienty nemají. Mají jenom klienty. Bývalé klienty mají takoví, jako jsi ty. A bývalí jsou proto, že je někdo zastřelil nebo jsi je nedokázal zachránit před posezením v díře.“

„Vážení?“ zeptal jsem se. „Neměl jsem ponětí o tom, že znáš nějaké vážené právníky. Jmenuj mi aspoň jednoho z nich.“

„Jednoho ti jmenovat můžu. Jednoho z mnoha. Shodou okolností jsem s ním byla před dvěma týdny na dostizích.“

„Laurie Phelan. Viděl jsem tě s Lauriem Phelanem ve Flemingtonu.“

„Přesně tak. Advokát přes obchodní právo. Proč ses za námi nestavil?“

„Snažil jsem se vyhnout tomu, že mě s ním budou lidé házet do jednoho pytle. Víš, jakou má Laurie přezdívku? Říká se mu ‚Čtyřístasedmička‘. Víš proč?“

„Nevím. A ani vědět nechci.“

„Protože to, co vypere, je bělejší než bílé. Živí ho praní peněz pro drogové dealery.“

Na chvíli se mezi námi rozhostilo ticho.

„No,“ nadhodila pak Rosa, „má aspoň hezké ruce.“

„Nejspíš si je každý den drhne čistícím práškem do krve. U Donelliho na Smith Street v Collingwoodu. Neděle o půl jedné. Na vnitřní zahrádce.“

„Vnitřní zahrádka? Vnitřní zahrádka v Collingwoodu? Myslím, že nemáš dost přesnou představu o tom, jak vlastně taková vnitřní zahrádka vypadá. V Collingwoodu žádnou vnitřní zahrádku nemají. Vnitřní zahrádka není něco, kde uprostřed trčí ze země sušák na prádlo a na něm visí staré podvlékačky, dámské bombardáky a podprsenky, co se dají použít jako postroj na sloní dvojspreži.“

„A ne, že s sebou přivedeš Laurieho Phelana.“

„Parchante.“

Ještě jsem chytil posledních deset minut pořadu *Co se dnes stalo*. Zatímco se Rod Pringle snažil dotlačit ministerského předsedu Nového Jižního Walesu k tomu, aby připustil, že existuje možnost zakoupit si povolení v budoucnu stavět na západních předměstích Sydney, husté a lesklé vlasy se mu hladce posouvaly nad tázavě zvednutým obočím.

Ministerský předseda působil sebejistě, vážně a přesvědčivě. Pak se ale horní kamera zaměřila na jeho propocené vlasy a přímo v jejich středu ukázala v detailu transplantované kořínky stejně, jako tajné snímky zpravodajských satelitů CIA ukazují mizernou úrodu obilí v Afghánistánu. Pak už tolik přesvědčivě nevypadal.

Následovala reklama a potom se na obrazovce objevila Linda, které to v tmavě modrých šatech moc slušelo. Stála před honosnou budovou v Sydney a ukazovala palcem přes rameno.

„Tato budova se jmenuje Cumulus a patří v Sydney k nejnovějším a nejspektakulárnějším. Vlastní ji soukromá společnost jednoho z méně mediálně známých australských milionářů, Stevena Levesquea. Příliš mnoho jsme o něm v průběhu posledních let neslyšeli. Včera však o sobě dal vědět tím, že koupil čtyřicetiprocentní podíl v Sanctum Corporation, nejrychleji rostoucí developerské společnosti v zemi. Pan Levesque je ale daleko víc než jen obchodník. Také se tvrdí, že má přístup přímo k nejvyšším úrovním politiky.“

Kamera se přesunula přímo do obrovské minimalistické kanceláře, na okamžik se zastavila na velkém plátně od Storriera a pak zaostřila na muže, který seděl za naleštěnou deskou stolu z tři sta let starého dřeva blahovičnicku okrajového. Byl to docela hezký muž po čtyřicítce v dokonale padnoucím tmavě modrém obleku, modré košili s červenou kravatou, úzkou a opálenou tváří a bojně hranatou bradou.

Linda se rozhodla, že se hned zkraje pustí do rozhovoru naplno.

„Pane Levesque, lidé říkají, že vašim radám pozorně naslouchají jak ministerský předseda Victorie, tak náš federální premiér. Proč si myslíte, že tomu tak je?“

Levesque se usmál a tázavým způsobem naklonil hlavu trochu na stranu. Rovné plavé vlasy jako by se nehodlaly poddat přesvědčování hřebene, aby zůstaly na určeném místě, a on si je přihladil rukou.

„Proč tomu tak je?“ opakoval otázku.

„Proč se o vašem vlivu poslední dobou tolik mluví?“

„Myslíte si, že můj názor má nějakou váhu?“ kontroval Levesque. *„Já to netuším. Premiér by mě nejspíš ani nepoznal, a i když je pravda, že ministerského předsedu Victorie znám už dlouhou dobu, moc se s ním nevidám. V podstatě se setkáváme jen při veřejných příležitostech. Jednou jsme se viděli na golfu, který ani jednomu z nás nejde. A také se mě zeptal na koně, o něhož jsem měl zájem.“*

„Chtěl vědět, jestli vyhraje?“

„Ne. Líbilo se mu jeho jméno. Mómus. Chtěl vědět, co znamená.“

Kamera se obrátila k Lindě.

„A řekl jste mu to?“

Levesque: „Vy byste mu to řekla?“

Linda: „Je to zvláštní, když se kuň jmenuje podle boha výsměchu, nemyslíte?“

Nekompromisně získaný bod. Usmála se a v obraze se zaleskly její hezké zuby. Moje rty si ty rovné zuby ještě pamatovaly. Na první pohled bylo jasné, jak tohohle úspěchu dosáhla, proč ji televizní rubrika v *Sydney Morning Herald* označila jako nejschopnějšího člověka pro televizní rozhovory, proč *Sun-Herald* napsal, že je to třicetiletá vlna energie, která člověku zmrazí prst na přepínači televize. Linda konečně po letech čekání mohla slavit úspěch, který si ve svém oboru tak zasloužila.

Rozuměl jsem i tomu, proč je Sydney jediným místem na světě, kde tohoto úspěchu mohla dosáhnout. Melbourne úspěch nenávidělo. Nehodil se k místnímu počasí. Melbournské počasí se hodilo jen k sebezpytující průměrnosti a sebevražedným neúspěchům. Jediný přijatelný úspěch musel zahrnovat bolest, obětovávání a pokoru. Sydney se představa úspěchu zamlouvala a mohli jste jej klidně dosáhnout za jakoukoli cenu a s přídavkem arogance k tomu.

Říkal jsem jí tyhle věci přímo v téhle místnosti. A dodal jsem: „Pro Kristovy rány, skoč po té práci. Stejně je to jen pár hodin daleko. Pokud to nevezmeš, strávíš celý zbytek života tím, že si budeš říkat: ‚Co by bylo, kdyby...?‘“

Steven Levesque právě říkal: „*Sám jsem jenom obyčejný člen strany, ano, spolustraníci se mě občas zeptají, co si o té které věci myslím, a já jim svůj názor řeknu. Předpokládám však, že se na názor ptají i desítek jiných lidí. Což je věc, kterou by rozhodně dělat měli.*“

„Loni v červnu si ministerský předseda Victorie udělal dovolenou v Karibiku. Bydlel přitom na Guadeloupe v sídle, které se jmenuje Domaine de Thierry. Podle mých informací patří právě vám,“ opo-
novala mu Linda.

Steven Levesque se zasmál, nahlas a podle všeho opravdově.

„Nepatří. Patří společnosti, se kterou spolupracuji. Table společ-
nost vlastní v Karibiku tři podobná ubytovací zařízení. Jsou volně
k pronajmutí. Může tam trávit dovolenou každý. Klidně byste se
tam mohla ubytovat i vy, slečno Hillierová. Podle toho, co jsem slyšel
já, byl náš ministerský předseda hostem člověka, který si Domaine
de Thierry pronajal.“

„Můžeme vědět, kdo to byl?“ zeptala se Linda.

Další smích. „Slečno Hillierová, i kdybych to věděl – a já to roz-
hodně nevím – tak bych to neříkal ani vám, ani komukoli jinému.“

Dopil jsem sklenici. Teď bylo na mně, abych strávil zbytek ži-
vota tím, že si budu říkat: Co kdybych tenkrát Lindu Hillierovou
tolik neponoukal, aby tu nabídku práce na Kanále 6 v Sydney
přijala? Našel bych s ní věčné štěstí? Co za idiota podporuje ženu,
kterou miluje, v tom, aby se snažila proslavit v médiích?

Nemělo smysl klást si takové otázky. Vypnul jsem televizi
a odešel do studené a prázdné postele.

Ta se sice za chvíli zahřála, ale duše zůstala vychladlá. Dlou-
ho do noci jsem měl před očima obrazy lidí, kteří se měli rádi.
Viděl jsem jejich úsměvy, slyšel jsem zvuk hlasů, jenž dávno utichl,
slyšel jsem jejich nezadržovaný smích a cítil všechny dotyky, po-
libky, objetí a ruce, které mi projížděly vlasy. Všechno to bylo
 pryč. Definitivně pryč bez možnosti návratu.

Vzbudil jsem se před svítáním a vůbec jsem se necítil odpočatý.
Vstal jsem, udělal jsem si čaj, vrátil jsem se zpátky do postele
a přečetl si poslední kapitolu anglického románu, kde byli lidé

vesměs hrozně zoufalí nad tím, jak se jejich životy vyvíjejí. Když jsem se rozhlédl kolem sebe a všiml si zašedle nezdravé barvy povlečení na příkrývce, do níž jsem byl zabalený, špinavých ponožek ležících na podlaze ložnice jako trus exotického zvířete a rukávu bílé košile, který visel z koše na špinavé prádlo jako zplihlá vlajka kapitulujícího vojska, docela jsem se s tím pocitem dokázal sžít.

Vstal jsem, osprchoval se a zamyslel jsem se nad tím, jak zabít den. Dny. A zatímco jsem o tom přemýšlel, ty dny prostě uběhly. V sobotu jsem nakupoval a uklízel. V neděli jsem šel na oběd se sestrou.

Jedna sestra, to je složitá věc. Se dvěma by to bylo jednodušší. U tří už by si člověk začal plést jména. A se čtyřmi sestrami by byl maskotem týmu. Ale jedna sestra je jako vaše matka – sice o něco menší a bez nezpochybnitelné autority, ale přes to všechno dokonale vybavená k tomu, abyste se vedle ní cítili provinile.

Moje sestra má speciální pohled, který je určený jenom pro mě. Dokáže sdělit mnoho věcí: nesnažíš se, aby z tebe bylo něco pořádného, všechny jsi nás zklamal, ta kravata se k téhle košili nehodí. A jediný způsob, jak se s tímhle pohledem vyrovnat, je kombinace úhybných manévřů a útoku.

V neděli večer jsem si poprvé po více než měsíci neohřál mražené jídlo. Udělal jsem hovězí dušené na červeném víně a vývaru a kuřecí koláč s olivami, cibulí a sherry.

V pondělí ráno jsem se s trhnutím probudil ze snu, který jsem samozřejmě okamžitě zapomněl, a vstal jsem. Cítil jsem se ne-svůj, žaludek jsem měl trochu na vodě, takže jsem se osprchoval a odjel k Taubově dílně tmavou ulicí, kde se nepohybovalo nic jiného než taxíky plné opilců.

Jako vždycky se mi v duši rozhostil mír, jakmile jsem otevřel dveře dílny, vstoupil dovnitř a rozhlédl se. Byl to úplně stejný pocit, jaký jsem zažil tenkrát před lety, když jsem na Charlieho dílnu narazil poprvé. To jsem se snažil vydrápat z temného tunelu zoufalství a nepřetržitého pití, do něhož jsem se dostal po smrti své manželky.

Po stranách místnosti bylo vyrovnáno řezivo – kam až oko dohlédlo, bylo mnohem víc dřeva, než by dokázal Charlie opracovat, i kdyby měl žít dvakrát déle. Ty nejvzácnější kusy byly uloženy v podkroví pod obrovským střešním oknem. Charlie kusům dřeva, které se tam nacházely, říkal ‚banka‘. V prostoru byly roze-stavěny tři hoblice, které se lišily od každé jiné hoblice na světě a které si postavil Charlie sám ze sto dvacet let starého červeného eukalyptu marri. Na každé straně se nacházely osmnáctipalcové svěrky Emmert. Otvory vyvrtané do desky byly vyloženy dvanáct milimetrů silnou mosází a paděráky, které se do nich strkaly pro upínání, pocházely z guajaku, nejtvrďšího dřeva na světě. Na stěně za nimi byly v přihrádkách uloženy hoblíky: prstové hoblíky